

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 05.05.1971, sp. zn. 1 Cz 25/71, ECLI:CZ:NS:1971:1.CZ.25.1971.1

Číslo: 20/1972

Právní věta: Pokiaľ účastníci konania o registrácii zmluvy nepredložia štátnemu notárstvu doklady potrebné na zistenie skutočného stavu veci a neurobia to ani na výzvu štátneho notárstva, je štátne notárstvo povinné zadovážiť si samo potrebné podklady pre svoje rozhodnutie a nemôže registráciu zmluvy odmietnuť. Ak podanie účastníkov trpí takými nedostatkami, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, a účastníci ich neodstránia napriek výzve štátneho notárstva a poučeniu podľa ustanovení § 25 Not. por. a § 43 ods. 2 O. s. p., štátne notárstvo konanie zastaví. Smrť účastníka kúpnej zmluvy nie je sama osebe dôvodom pre odmietnutie registrácie.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 05.05.1971

Spisová značka: 1 Cz 25/71

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Registrace smlouvy, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 95/1963 Sb. § 4

§ 219 40/1964 Sb. § 47

§ 25

§ 63 99/1963 Sb. § 43

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Štátne notárstvo v Košiciach odmietlo registráciu kúpnej zmluvy s odôvodnením, že kupujúci, ktorí sa domáhajú registrácie, nepredložili s ohlásenou zmluvou štátnemu notárstvu ani dotazník s čestným vyhlásením, ani potvrdenie o primeranosti kúpnej ceny a ani vyjadrenie orgánu pre územné plánovanie.

Krajský súd v Košiciach odvolaním napadnuté rozhodnutie štátneho notárstva potvrdil. Odvolací súd síce neuznal za opodstatnené odmietnutie registrácie z dôvodov, o ktoré oprelo svoje rozhodnutie štátne notárstvo, poukázal však na to, že predavajúca A. J. zomrela a že registráciu treba preto odmietnuť.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že rozhodnutím štátneho notárstva ako aj uznesením odvolacieho súdu bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Povinnosť zistiť, či zmluva ohlásená na registráciu neodporuje zákonu alebo ho neobchádza alebo inak neodporuje záujmom spoločnosti, je ustanovením § 63 ods. 1 Not. por. uložená štátnemu notárstvu, ktoré si má za tým účelom vyžiadať stanovisko miestneho národného výboru obce, kde je nehnuteľnosť, a ktoré je podľa ustanovenia § 4 ods. 1 Not. por. povinné pri svojom rozhodovaní vychádzať zo skutočného stavu veci.

Pokiaľ účastníci konania o registrácii nepredložia štátnemu notárstvu doklady potrebné na zistenie skutočného stavu veci a neurobia tak ani na výzvu štátneho notárstva, nemôže štátne notárstvo registráciu odmietnuť a je povinné zadovážiť si samo potrebné podklady pre svoje rozhodnutie, pokiaľ je to možné. Ak podanie účastníkov trpí takými nedostatkami, pre ktoré nie je možné v konaní pokračovať, 1) a účastníci ich neodstránia napriek výzve štátneho notárstva a poučeniu podľa ustanovenia § 43 ods. 2 O. s. p., štátne notárstvo konanie zastaví. Týmto spôsobom však štátne notárstvo nepostupovalo, čo mu správne odvolací súd vo svojom uznesení vytkol.

Odvolací súd však nesprávne odôvodnil odmietnutie registrácie poukazom na tú okolnosť, že odpredávateľka nehnuteľností bola v čase registrácie ohlásenej zmluvy už mŕtva. Smrť účastníka kúpnej zmluvy nie je však sama osebe dôvodom pre odmietnutie registrácie ani podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ani podľa ustanovení iných všeobecne záväzných predpisov nášho právneho poriadku.

Podľa ustanovenia § 47 O. z. ak sa účastníci v predpísanej forme zhodli na obsahu zmluvy a na jej vznik je potrebné ešte rozhodnutie príslušného orgánu, sú svojimi prejavmi viazaní až do tohto rozhodnutia. Účastník zmluvy, ktorá ku svojmu vzniku vyžaduje registráciu, je teda svojím zmluvným prejavom viazaný až do rozhodnutia o registrácii. Táto viazanosť je občianskoprávnym vzťahom, prechádza z účastníka na jeho právnych nástupcov, teda aj na dedičov, ktorí ako právni nástupcovia zomretého účastníka nastupujú na jeho miesto od právneho vzťahu založeného prejavmi pôvodných účastníkov. 2) Sú preto aj účastníkmi konania o registrácii.

Odvolací súd svojím rozhodnutím porušil zákon v ustanovení § 219 O. s. p. v súvislosti s ustanovením § 47 O. z.

1) porovn. uznesenie pléna bývalého Najvyššieho súdu uverejnené ad V/1967 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR, str. 519 - 520

2) porovn. rozhodnutie uverejnené pod č. 78/1968 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR